

סקירה חודשית – ספטמבר 2011*

נורית דרור – יחידת המחקר, המחלקה הכלכלית

שוק המניות

בספטמבר, הסתכם המסחר במניות בתל-אביב בירידות שערים בדומה למגמה הכלל עולמית. מדד ת"א-25 ירד במחצית הראשונה של החודש בכ-12% ולאחר מכן התהפכה המגמה ונרשמו עליות שערים. בסיכום חודשי ירד מדד ת"א-25 בכ-5% והשלים ירידה של כ-19% מתחילת השנה.

ירידות שערים אפיינו את מרבית המדדים המובילים, החודש, מלבד מדד בלוטק-50 שעלה בכ-3%. מדדי ת"א-נפט וגז ות"א בנקים בלטו עם ירידות שערים של כ-13% וכ-9%, בהתאמה ואילו מדד ת"א-75 רשם ירידה מתונה של כ-1.5%.

המחזור היומי במניות בספטמבר הסתכם בכ-1.7 מיליארד שקל – בדומה למחזור הממוצע בחודשים אפריל-אוגוסט ונמוך בכ-15% מהמחזור הממוצע אשתקד.

האווירה השלילית בשווקים נמשכת וזאת על רקע גירעון ממשלתי ענק בארה"ב, משבר חוב במדינות אירופה, חשש גובר מפני מיתון מתחדש בעולם, לצד אי שקט במזרח התיכון.

מאידך, לעליות השערים במחצית השנייה של החודש תרם המשך פרסום נתונים חיוביים לגבי המשק, ביניהם:

- הלמ"ס פרסמה אומדן עדכני לתמ"ג במחצית הראשונה של 2011 - כ-5.1% בערכים שנתיים, לאחר עלייה של כ-4.8% בשנת 2010.
- מנתוני בנק ישראל עולה כי התחדשו השקעות תושבי חוץ במניות בארץ, לאחר הפסקה בת חודש, והסתכמו בכ-100 מיליון דולר נטו באוגוסט ובכ-1.7 מיליארד דולר מתחילת השנה, וזאת לאחר שמשכו כ-0.8 מיליארד דולר בשנת 2010.
- המשך עליית המדד המשולב לבחינת מצב המשק בכ-0.3% באוגוסט, בדומה לשלושת החודשים הקודמים, אך בקצב נמוך מזה שאפיין את הרבעון הראשון של 2011.

מדד המחירים לצרכן עלה ב-0.5% באוגוסט ובסיכום מתחילת השנה עלה בכ-2.4% - כלומר, תחזית לאינפלציה שנתית גבוהה מ-3% (- הרף המקסימלי שהציב בנק ישראל). למרות זאת, נגיד בנק ישראל הודיע על הורדת הריבית במשק ברבע אחוז - לרמה של 3.0% באוקטובר 2011. יצוין כי הורדת הריבית במשק, החודש, הינה לאחר העלאתה ארבע פעמים השנה – בשיעור מצטבר של 1.25%.

ירידות שערים אפיינו את כל המדדים הענפיים, בספטמבר, כאשר מניות חברות ההשקעה ומניות חיפוש גז ונפט בלטו החודש עם ירידה של כ-11%.

בקרנות המניות התמתנו הפדיונות והסתכמו בכ-0.3 מיליארד שקל בספטמבר וכ-1.8 מיליארד שקל מתחילת השנה, לאחר יצירות נטו בהיקף של כ-1.8 מיליארד שקל בסיכום כ"א מהשנים 2009-2010.

גיוס הון

בשוק המניות הראשוני נמשך הקיפאון, ששרר בחודשיים הקודמים, וגויסו כ-750 מיליון שקל בלבד בשלוש הנפקות לציבור ושלוש הנפקות זכויות. מרבית הסכום, כ-710 מיליון שקל גויסו ע"י מליסרון בהנפקת זכויות.

סכום נוסף בסך כ-80 מיליון שקל גויס באמצעות ארבע הקצאות פרטיות. כ-50 מיליון שקל, ממנו, גויסו ע"י חברת הביומד אליום מדיקל.

בסיכום מתחילת השנה גויסו כ-4.6 מיליארד שקל, לעומת כ-12.8 מיליארד שקל בכל שנת 2010.

* כל נתוני התשואה בסקירה זו הינם במונחים נומינליים.

מוצרי מדדים

בשוק מוצרי המדדים הנפיקה **קסם סל ומוצרים**, בספטמבר, תעודת סל ראשונה על מדד ת"א-מאגר, שהושק באפריל השנה. כיום נסחרות 433 סדרות של מוצרי מדדים, בהן 262 תעודות סל על מדדי מניות מקומיים ובינ"ל ו-171 תעודות סל על מדדי אג"ח מקומיים, מק"מ וסחורות.

מחזור המסחר היומי במוצרי המדדים בשוק המניות, בספטמבר, היווה כ-28% ממחזור המסחר במניות, לעומת כ-22% במוצע מתחילת השנה ולעומת כ-16% במוצע שנת 2010. במוצרי מדדים בשוק האג"ח היווה המחזור כ-15% בלבד מהמחזור באג"ח לא ממשלתיות, בספטמבר, לעומת כ-18% מתחילת שנת 2011 וכ-20% במוצע אשתקד.

סך היצירות בסלים על מדדי מניות מקומיים החודש ומתחילת השנה הינו זניח, ואילו בסלים על מדדי אג"ח התנועה החודש היתה שולית ואילו מתחילת השנה הסתכמו הפדיונות, נטו, בכ-2 מיליארד שקל. בתעודות סל על מדדי מניות בינלאומיים נרשמו החודש פדיונות נטו בסך של כ-300 מיליון שקל, לאחר יצירות נטו בסך של כ-2 מיליארד שקל מתחילת השנה.

שוק הנגזרים

אופציות וחוזים עתידיים על מדד ת"א-25

באופציות על מדד ת"א-25 נסחרו כ-470 אלף יחידות ביום, נמוך במעט מהשיא החודשי שנרשם בחודש הקודם וגבוה בכ-35% מהמחזור הממוצע מתחילת השנה.

מחזור המסחר במונחי נכס בסיס, שירד לעומת החודש הקודם והסתכם בספטמבר בכ-935 מיליארד שקל, היה גבוה כמעט פי 19.5 ממחזור המסחר במניות מדד ת"א-25 (משוקלל דלתא).

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות ירד והסתכם בכ-10,045 בספטמבר – נמוך בכ-10% לעומת החודש הקודם. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, ירד אף הוא והסתכם בכ-97.3 מיליארד שקל בסוף ספטמבר לעומת כ-125.5 מיליארד שקל בסוף החודש הקודם.

אופציות על מט"ח

באופציות הדולריות, בעקבות התנודות בשער הדולר והתחזקותו בכ-4.3% ביחס לשקל, נרשמה החודש עלייה בפעילות ונסחרו כ-50 אלף יחידות ביום – גבוה בכ-35% לעומת המחזור הממוצע ביולי-אוגוסט וגבוה בכ-10% מהמחזור הממוצע מתחילת השנה.

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות הדולריות הסתכם החודש בכ-1,490, והיה נמוך במעט לעומת חודש אוגוסט. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, עלה והסתכם בכ-18.7 מיליארד שקל בסוף ספטמבר, לעומת כ-16.4 מיליארד שקל בסוף החודש הקודם.

באופציות על האירו נסחרו בחודש ספטמבר, במקביל להחלשות האירו בכ-1.9% ביחס לשקל, כ-2,700 יחידות ביום – המחזור הגבוה ביותר מאז יוני אשתקד, וגבוה בכ-50% מהמחזור הממוצע באופציות אלה מתחילת השנה.

שוק איגרות החוב

המסחר בשוק איגרות החוב החודש, בשונה מהמסחר במניות, הסתכם במגמה מעורבת.

איגרות החוב הלא-ממשלתיות צמודות המדד בלטו עם ירידה של כ-0.9%, כאשר איגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד והשקליות עלו ב-0.2%-0.3%.

יצוין כי איגרות החוב הלא-ממשלתיות צמודות המט"ח עלו החודש בכ-0.8%, וזאת במקביל לפיחות השקל ביחס לדולר בכ-4.3%.

המחזור היומי באיגרות חוב ירד בספטמבר והסתכם בכ-4.2 מיליארד שקל – נמוך בכ-10% מהמחזור בחודש הקודם, אך עדיין גבוה בכ-10% מהמחזור הממוצע מתחילת השנה.

בספטמבר התמתנו הפדיונות בקרנות האג"ח והסתכמו בכ-3.3 מיליארד שקל החודש – כמחצית מהפדיונות בחודש הקודם. סך הפדיונות בקרנות האג"ח מגיע לסכום ענק בהיקף של כ-20.7 מיליארד שקל מתחילת השנה, וזאת לאחר יצירות בהיקף של כ-14 וכ-29 מיליארד שקל בשנים 2010 ו-2009, בהתאמה.

מאידך, בקרנות הכספיות נבלמו היצירות והן הסתכמו בכ-0.3 מיליארד שקל בלבד בספטמבר. קרנות אלה בולטות עם יצירות בסך של כ-18.5 מיליארד שקל מתחילת השנה, לעומת יצירות בסך כ-1.4 מיליארד שקל בכל שנת 2010.

בקרנות השקליות נרשמו יצירות נטו בסכום דומה, בסך של כ-0.4 מיליארד שקל בספטמבר. סך היצירות בקרנות אלה מגיע לכ-0.7 מיליארד שקל מתחילת השנה, וזאת לאחר פדיונות בהיקף של כ-2.7 מיליארד שקל בשנת 2010. בקרנות המשקיעות בחו"ל לא נרשמה החודש פעילות מהותית, בדומה למגמה מתחילת השנה.

גיוס הון

הממשלה הגבירה את פעילותה בשוק האג"ח וגייסה החודש בבורסה, סכום של כ-6.3 מיליארד שקל, הגבוה ביותר מאז מרץ 2009, כאשר כ-77% מהסכום גויסו באמצעות אג"ח לא צמודות וכ-23% באמצעות אג"ח צמודות מדד. החודש, נרשמו פדיונות של קרן אג"ח ממשלתיות מסוג "שחר" בסך כ-0.5 מיליארד שקל ומסוג "גליל" בסך כ-0.3 מיליארד שקל. כלומר, סך הגיוס נטו הסתכם בכ-5.5 מיליארד שקל בספטמבר, לאחר פדיונות נטו בסך של כ-7.6 מיליארד שקל מתחילת השנה.

בספטמבר גייס הסקטור העסקי כ-2.3 מיליארד שקל, בהנפקות והקצאות פרטיות של אג"ח- הסכום הנמוך ביותר מאז נובמבר אשתקד. בסיכום מתחילת 2011 גייסו חברות כ-33.8 מיליארד שקל באמצעות אג"ח – כ-80% מסך הגיוס בכל שנת 2010.

○ הסכום כולו גויס בארבע הנפקות אג"ח לציבור. בלטה **לאומי מימון** שגייסה כ-1.4 מיליארד שקל באמצעות אג"ח, כ-80% מהן צמודות מדד והיתר לא צמודות נושאות ריבית קבועה.

○ יצוין כי בסיכום מתחילת השנה בולטות חברות המסחר והשירותים (בעיקר חברות התקשורת וחברת החשמל) עם גיוסים בהיקף של כ-15.7 מיליארד שקל ואחריהן הבנקים עם גיוסים בהיקף של כ-8.5 מיליארד שקל, המהווים יחד כ-70% מהסכום שגייס הסקטור העסקי.

○ כ-46% מהסכום שגויס בהנפקות מתחילת 2011, גויס באמצעות סדרות חדשות. מרבית הסדרות (חדשות וקיימות), כ-87%, הן בעלות דירוג גבוה (A- ומעלה).

מלווה קצר מועד

שערי מלווה קצר מועד עלו החודש ב-0.3% והשלימו עלייה של כ-2.1% מתחילת השנה. התשואה השנתית לפדיון ירדה לכ-2.9% בסוף ספטמבר, נמוכה במעט לעומת החודש הקודם ולאחר שהיתה ברמה של כ-3.4% בסוף החודשים יוני-יולי. תשואה זו עדיין גבוהה לעומת תחילת השנה - כ-2.3% בסוף דצמבר 2010.

במק"מ חלה עלייה בפעילות והמחזור היומי שהסתכם בכ-1.3 מיליארד שקל ביום – גבוה בכ-20% מהמחזור הממוצע ביוני-אוגוסט וגבוה מעט מהמחזור הממוצע מתחילת השנה.

החזקות הציבור במק"מ הסתכמו בכ-121 מיליארד שקל בסוף ספטמבר, בדומה ליתרות בסוף החודש הקודם, וזאת לאחר שהגיעו לשיא של כ-136.5 מיליארד שקל בסוף שנת 2010.

יצוין כי משקיעי חוץ צמצמו את השקעותיהם במק"מ בכ-2.4 מיליארד דולר, ביולי-אוגוסט, וזאת בעקבות ביטול הפטור ממס על השקעות תושבי חוץ במק"מ החל בחודש יולי.

ידיעות שונות

1. גריעת מניות ממדדי הבורסה

1.1 גריעת מניות "נטוויז'ן" ממדדי בורסה

נטוויז'ן בע"מ

בעקבות השלמת מיזוג החברה, בחברה הבורסאית "סלקום", נגרעו מניות **נטוויז'ן** ממדדי ת"א-מאגר, ת"א-100, ת"א-75, תל-דיב ות"א-תקשורת ביום א' ה-4.9.2011.

1.2 גריעת מניות "מגל" ממדדי בורסה

מגל מערכות בע"מ

בעקבות הודעת החברה על מחיקת מניותיה מהמסחר בבורסה, נגרעו מניות **מגל** ממדדי ת"א-מאגר, ת"א-100, יתר-מאגר, ות"א-טכנולוגיה ביום ה' ה-15.9.2011.

1. מחיקת חברת מניות - מיזוג

נטוויז'ן בע"מ

מניות החברה נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה ב-4.9.2011, בעקבות השלמת מיזוג עם החברה הבורסאית "סלקום ישראל בע"מ". לחברה לא נותרו ניירות ערך הרשומים למסחר בבורסה.

2. מחיקת חברת אג"ח – הסדר חוב

אספן נדל"ן בע"מ

לאור השלמת הסדר חוב, במסגרתו הוחלפו אג"ח ב' ו-ג' של החברה באג"ח "אספן גרופ", לא נותרו לחברה ניירות ערך רשומים למסחר. לפיכך, נמחקה החברה מן הרישום למסחר בבורסה ב-26.9.2011.

3. מחיקת ני"ע

3.1 מניות – הצעת רכש

גדות תעשיות ביוכימיה בע"מ

מניות החברה נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה ב-21.9.2011, בעקבות הצעת רכש למניות החברה על ידי "דלק השקעות ונכסים בע"מ".

לחברה ני"ע נוספים הרשומים למסחר בבורסה.

3.2 אג"ח להמרה - אי עמידה בכללי השימור

ני"ע המפורטים להלן נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה, ב-26.9.2011 בעקבות אי עמידה בכללי השימור (שווי החזקות ציבור מינימלי):

אינטרנט זהב – אג"ח להמרה סד' א'
וילאר – אג"ח להמרה סד' 2
ראלקו – אג"ח להמרה סד' א'

לחברות ני"ע נוספים הרשומים למסחר בבורסה.

4. חידוש מסחר לאחר השעיה

אלרן (ד.ד.) נדל"ן בע"מ

המסחר בני"ע של החברה הושעה ב-28.9.2010 עקב אי פרסום דו"חות כספיים ליום 31.3.2010. בעקבות פרסום הדו"חות החסרים, עד וכולל דו"חות ליום 30.6.2011, חודש המסחר בני"ע של החברה, ברשימת השימור, ביום ד' ה-14.9.2011.

5. החלפת שם חבר בורסה

חבר הבורסה "דש ניירות ערך והשקעות בע"מ" הודיע ששמו שונה ל-"דש בית השקעות בע"מ".